

První setkání v rámci terénního zjišťování aktuálních potřeb a jejich uspokojování v oblasti sociálních služeb ve spádovém území města Jihlava

Místo konání: online, dne 4. 5. 2021 od 17,00 – 19,30 hodin

Přítomní zástupci obcí:

- Jozef Labuda, vedoucí odboru SS MMJ
- Daniel Škarka, uvolněný radní pro oblast SS, MMJ
- Ilona Válková, vedoucí odboru SS město Brtnice

Přítomní poskytovatelé SS:

- Kamila Vondráková, Život 99 - Jihlava
- Iveta Bělovová, TyfloCentrum Jihlava
- Eva Pohořelá, Denní a týdenní stacionář Jihlava
- Tereza Vágnerová, Krizové centrum Jihlava
- Jana Kolářová, VOR Jihlava
- Pavlína Kadlecová Růžičková, Centrum pro rodinu Jihlava
- Adéla Tomášů, VČELKA

Průběh setkání:

Ing. Lucie Koumarová přivítala přihlášené zástupce obcí a poskytovatele soc. služeb na prvním setkání aktérů působících ve spádovém území města Jihlava.

Informovala účastníky online setkání o aktivitách a harmonogramu projektu Vytvoření střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro ORP Jihlava pro období 2022-2024. V rámci ORP Jihlava bylo definováno 6 spádových center – Jihlava, Třešť, Polná, Luka nad Jihlavou, Brtnice, Větrný Jeníkov. V každém spádovém centru se uskuteční 3-5 schůzek, které mají za cíl zmapovat potřeby území a zanezt je do výše uvedeného strategického dokumentu, který bude rozčleněn pro potřeby osmi cílových skupin – senioři, děti, mládež a rodiny, osoby s duševním onemocněním, osoby se zdravotním postižením, osoby s mentálním a smyslovým postižením, osoby s PAS, Romové a osoby ohrožené soc. vyloučením, cizinci ohrožení sociálním vyloučením.

V rámci prvního setkání byly k diskusi využity informace z proběhlých focus group s poskytovateli sociálních služeb cílových skupin:

- senioři,
- osoby s duševním onemocněním,
- osoby se zdravotním postižením,
- děti, mládež a rodiny.

Senioři

- služby pro seniory (kadeřník, pedikúra) – Život 99 zprostředkovává pedikérku do domácností, kadeřníci obvykle zastupují pečovatelky. Je možné zajistit pedikérku i mimo Jihlavu, pak je spojeno s větší úhradou za službu.

- obědy pro seniory – v Jihlavě zabezpečuje obědy ICSS, od 1.7.2021 už zajišťovat nebude, klienti budou muset sami oslovit 7 možných dodavatelů (dopis od ICSS, v přílohové části výčet dodavatelů), služba je finančně náročná, nejsou kapacity, obědy se poskytovali pro cca 300 uživatelů.
- pečovatelská služba (PS) – zmapovat bílá místa v rámci ORP Jihlava, je zmapováno pouze území Jihlavy. V Jihlavě je dostatek automobilů pro PS, od 1.7.2021 se uvolní kapacita automobilů, které vozily obědy. Lidská kapacita je v ICSS též dostačující. V zimních měsících nebyla PS vytížena, lidé se báli návštěvy pečovatelky kvůli pandemické situaci, nyní se vše vrací do normálu.
- nárazová osobní asistence – Život 99 nemá kapacity, většinou se jedná o doprovod, pokud je možné naplánovat a je kapacita pečovatelek, snaží se vyhovět, nelze z personálních důvodů systematicky uchopit, obvykle se lidé obrací zhruba 1x měsíčně, variantou možná zapojit senior point. O službu mají zájem jak klienti z Jihlavy, tak z jejího okolí.
- tísňová péče pokrývá poptávku, snaha šířit dál informace.
- krizová lůžka - v Kraji Vysočina oficiálně nejsou pro jakoukoli cílovou skupinu, zatím taková služba neexistuje, řešeno hospitalizací ve zdravotním zařízení, když se nemůže náhle starat pečující osoba.
- odlehčovací pobytová služba – pod ICSS pro seniory, osoby se zdravotním postižením a chronickým onemocněním, kapacita je 10 míst a dostačující, klienti jsou zde 3 měsíce, je možné 1x prodloužit, kapacita je naplněna (pokles byl v domově pro seniory) a ADAPTA, kapacita také naplněna.
- senior taxi – v Jihlavě došlo k obnovení služby, provozuje Family Point Jihlava – podporováno městem Jihlava, ale je nutné nastavit odpovídající systém financování, aby bylo udržitelné.

K dalšímu jednání:

<u>Kdo</u>	<u>Námět</u>	<u>Rozsah/kapacita</u>
Město Jihlava	Zmapovat samostatné zajišťování obědů seniorů od 1.7.2021 po ukončení dovozu z ICSS	-
Město Jihlava	Diskutovat vznik krizových lůžek	-
ORP Jihlava	Zmapovat bílá místa poskytování PS	-
Obce	Větší zapojení starostů do problematiky SS	Využívání VH MAS, mikroregionů

Osoby s duševním onemocněním

- chráněné bydlení – VOR kapacita stále 4 lůžka, od 1.7.2021 zřejmě přibude 1 byt, 1+kk, pak bude kapacita 5 lůžek, snaha hledat byty i přes realitní kanceláře, podnájem, nedostatek bytů. Potřeba ideálně navýšit ještě o 10 lůžek, byla by obsazenost v rámci pořadníku, klienti z celého Kraje Vysočina, ale většinu tvoří klienti z Jihlavy a okolí. S ohledem na reformu psychiatrické péče potřeba odhadu budoucího počtu lůžek. Probíhá monitoring dlouhodobě hospitalizovaných pacientů v rámci psychiatrických nemocnic (PN), data budou v průběhu letních měsíců 2021. Psychiatrická nemocnice Jihlava má 83 dlouhodobě hospitalizovaných pacientů, polovina z nich je omezena ve svéprávnosti, druhá polovina má jinou duální diagnózu, obě skupiny potřebují vyšší míru podpory, otázka kolik jich může být reálně propuštěno z PN za 5, 10 let?
- uplatnění klientů na otevřeném trhu práce – VOR disponuje vyškolenou pracovníci od července 2020, 8 klientům se podařilo zajistit trvalé místo, nakontaktovaných klientů je mnohem více, momentálně probíhá oslovování firem – aktivní vyhledávání případných zaměstnanců, ideální rozsah celý Kraj Vysočina.
- denní stacionář pro více diagnóz – chybí takový stacionář; lidé s duální diagnózou v rámci reformy psychiatrické péče – otázka jejich dalšího umístění, rozhodování zda klient trpí např. spíše duševním onemocněním, nebo mentálním postižením. Případnou kapacitu řešit ve spolupráci s psychiatrickou nemocnicí.
- výkon opatrovnické funkce – město Jihlava má dva plnohodnotné zaměstnance pro tuto problematiku, dostatečná kapacita zaměstnanců na počet opatrovanců, Kraj Vysočina poskytuje pouze metodickou pomoc. Soud primárně shání rodinného příslušníka, dále např. právníka, pokud ani toto není, pak je opatrovníkem obec, pro praktické informace a zkušenosti se obce z ORP Jihlava mohou obrátit na město Jihlavu. Opatrovník musí pravidelně vykazovat soudu svoji činnost, zaměstnanci MMJ mají přímou zkušenost, lze na ně poskytnout obcím kontakt.

K dalšímu jednání:

<u>Kdo</u>	<u>Námět</u>	<u>Rozsah/kapacita</u>
VOR	Navýšení kapacit chráněného bydlení	10 lůžek
Město Jihlava	Uzpůsobit bytový fond ve spojení s reformou psychiatrické péče	-
Město Jihlava	Denní stacionář pro více diagnóz	-
Obce	Nabídka sdílení zkušeností v rámci výkonu opatrovnické funkce od města Jihlavy	Informovat obce

Osoby se zdravotním postižením

- informovanost – pro nového uživatele s potřebou SS může být těžké se zorientovat – ideálně zpracovat katalog služeb (stále někteří uživatelé potřebují papírovou podobu) a webovou stránku všech SS v SO ORP Jihlava – jedno místo, kde bude vše pohromadě. Momentálně se služby prezentují samy svými způsoby. Na webu MMJ katalog služeb (<https://www.jihlava.cz/poskytovatele-socialnich-sluzeb-a-souvisejicich-sluzeb/d-466974>), aktualizace údajů – zasílání p. Černé. Kraj Vysočina v rámci projektu sociálně zdravotního pomezí vytvoří souhrnnou webovou stránku – portál prostřednictvím různých životních situací dokáže vyfiltrovat poskytovatele SS, poradit ohledně kompenzačních pomůcek, možnosti čerpání dávek. Ideálně pomoci šířit informace např. přes úřední desky obcí, ideálně dát starostům k dispozici aktualizovaný katalog. Sociální služby v případě potřeby doporučují vhodnou jinou SS, dále lze informace najít v centrálním registru poskytovatelů SS (MPSV) – což bývá pro běžného uživatele náročné. Každoročně je v Jihlavě pořádán Týden sociálních služeb a v jeho rámci den otevřených dveří všech organizací pro jejich prezentaci, po vyhodnocení pěti ročníků nebyl u občanů moc velký zájem, rozdávali se letáčky, byly akce na náměstí, s akcí se počítá do budoucna – občané vyhledávají SS až když je potřebují. Poskytovatelé se snaží spolupracovat mezi sebou navzájem, kontaktovat sociální pracovníky v nemocnicích a šířit informace.

- osobní asistence – nedostatek mužů v sociální oblasti, někdy musí být asistenti dva nejen u osob se zdravotním postižením, např. i u seniorů upoutaných na lůžko. Život 99 poskytuje asistenci od 6.30 – 19 hodin, víkend a svátek 7 – 15:30 hodin, momentálně probíhá šetření, zda by uživatelé uvítali prodloužení doby asistence o víkend a ve svátek – výsledky budou v průběhu května 2021, organizace disponuje 23 osobními asistenty – bude nutné plánování s ohledem na kapacity a uživatele, kteří si vyžádají prodloužení doby asistence. Při nárazové potřebě snaha vyhovět, pokud kapacita není, předán kontakt na jiného poskytovatele, ale už není informace zpět, jak klient situaci nakonec vyřešil – jestli s jiným poskytovatelem, s rodinou, atd.

Včelka poskytuje PS (převažuje nad OA) od 6 – 22 hodin, poptávka je hlavně ve večerních hodinách – hygiena, ukládání. Osobní asistence registrovaná jako nepřetržitá služba (24h/den), ale momentálně na Jihlavsku žádný klient není, který by potřeboval noční asistenci (na středisku v Humpolci jsou klienti využívající noční službu). Asistence byly omezenější v zimních měsících 2020/2021, cca od března 2021 se vrací původní rozsah klientů. Při nárazové potřebě je snaha klientovi vyhovět (přeskládat stávající rozpisy), pokud nelze vyhovět, předán kontakt na jiného poskytovatele.

- odlehčovací služba – ICSS má 10 lůžek viz výše, služba je plně využívána, v průběhu několika dní se kapacita může uvolnit, lidé využívají pořadník pro objednání služby. ADAPTA registruje požadavky neuspokojených uživatelů, ICSS ne, ale kapacita ICSS byla zvýšena tím, jak se přestěhovalo vedení ICSS z Brtnické ul. na Žižkovu ul. Akutní potřeba je z 80 % uspokojena, zvyšování kapacit ICSS by bylo spíše nadstandardní. ADAPTA má podanou žádost do krajské sítě, mají prostory kam se lze rozšířit.

- sociální rehabilitace, pomoc s hledáním zaměstnání – TyfloCentrum má registrovanou službu soc. rehabilitace poskytují pomoc s pracovním uplatněním pro zrakově postižené, stejnou službu má Centrum pro neslyšící - i pro další osoby se zdravotním postižením by byla potřeba této služby. V rámci ÚP existuje pracovní rehabilitace, kam se mohou lidé se změněnou pracovní schopností přihlásit. V této oblasti by bylo vhodné vytvořit samostatnou sektorovou strategii, která by provázala zaměstnavatele (p. Škarka zmiňuje městské firmy) a zaměstnance. Pro sociální firmu prozatím není vůle (srovnání Jihlavska vs. Havlíčkovobrodsko, Třebíčsko – zde soc. firmy fungují). P. Pohořelá zmiňuje, že vhodné by bylo zapojit i osoby s mentálním postižením a jako příklad dobré praxe uvádí klienta s mentálním postižením, který pracuje pro městyš Dolní Cerekev a není nutné mít sociální firmu, menší obce vytváří pracovní místa na míru. V rámci městských firem by byl prostor – Služby města Jihlavy a pokud se podaří vytvořit novou firmu pro správu městské zeleně.

K dalšímu jednání:

<u>Kdo</u>	<u>Námět</u>	<u>Rozsah/kapacita</u>
Realizační tým	Zvýšit informovanost o SS – např. katalog SS, informovat o vznikajícím webu Kraje Vysočina – dotázat se na rozsah webu – všichni poskytovatelé SS?	-
Realizační tým	Oslovit Život 99 jak dopadlo šetření ohledně prodloužení doby asistence o víkendech	-
Realizační tým	Oslovit OCH Jihlava v jakém rozsahu je podaná žádost na navýšení kapacit ADAPTY	-

Děti, mládež a rodiny

- sociální byty – město Jihlava má 32 bytů vyčleněných jako sociálních, na základě odhadu p. Škarky by bylo potřeba mít celkem 100 bytů, aby bylo možné reagovat a předcházet bezdomovectví, které produkuje město jako takové (nejsou započtení osoby, které odcházejí z institucí – nemocnice, psychiatrická nemocnice). Do budoucna by byl vhodný přechod od azylových domů do „azylových bytů“, které by byly rozprostřené po městě a mohlo by je spravovat Středisko křesťanské pomoci (buď vlastní byty, anebo provozování městských bytů), nájem by byl vypočítáván v návaznosti na ekonomickou sílu každé domácnosti – ideálně dlouhodobost pronájmu, vyhnout se podmínkám azylových domů, které případně uživatelé nejsou schopni splnit. V rámci šetření bylo identifikováno 250 domácností v bytové nouzi (lidé na ulici, v nevyhovujícím prostředí atd.), proměnlivost situace, bylo by potřeba nové sčítání, momentálně minimálně 200 domácností v bytové nouzi.

Dále neopomenout na CS senioři – do budoucna pro ně nebude dostupné vlastní bydlení, ale ani domy s pečovatelskou službou, ani domovy pro seniory, nebudou mít ekonomickou sílu na bydlení (p. Škarka – zahrnout do strategie).

Putování klientů po azylových domech – časově omezené bydlení, je nutné dlouhodobé bydlení, nejvíce se omezené bydlení dotýká CS rodiny s dětmi a také Romů. Často si klienti nejsou schopni našetřit na vlastní bydlení.

- doprovázení klientů – Centrum pro rodinu běžně službu poskytuje, v začátku doprovází téměř všechny klienty, cílem je, aby si sami následně dokázali zajistit co potřebují – vzdělávací prvek.
- kapacita ambulantních a terénních služeb – v rámci Centra pro rodinu je obecně dostačující, nelze dopředu odhadnout ani naplánovat, přímá reakce na situaci, náročnější v momentě, kdy je více klientů lokalizováno kolem hranic okresu Jihlava, nutno započítat dojezdovou vzdálenost. Nyní se předpokládá nárůst poptávky s ohledem na pandemickou situaci, která na rodiny může dopadnout v podobě zvýšené nezaměstnanosti, výchovných problémech ve školách, přechod z distanční výuky do prezenční (zájem se běžně snižuje v době letních prázdnin, s nástupem školních měsíců se zájem zvyšuje) – bylo by nutné získat prostor v registraci.

Pokud je dítě ze socioekonomického zázemí, které je nepodnětné ve vztahu k základní škole, skupina dětí roste a je posílena ještě distanční výukou, současná kapacita terénních pracovníků SS, kteří by mohli pracovat v domácnostech je nedostatečná. Bylo by potřeba navýšit kapacitu sociálních pracovníků a asistentů základních škol a dále je nutná cílená práce s pedagogy škol. Služby mezi sebou musí umět komunikovat, ale sociální služba je dobrovolná a záleží na rozhodnutí klienta, klienti si služby často doporučují mezi sebou, což je nejsnazší cesta spolupráce ve srovnání s kampaněmi apod.

- nízkoprahová centra – námět p. Škarky, zda by bylo možné vydiskutovat se zástupci nízkoprahových center jejich vzájemné sloučení.
- komunitní centrum – momentálně nejsou finance na investice, primárně z důvodu snížení daňových příjmů města, ale téma je diskutované v rámci spolkového života i rozvoje města. Pro menší města je udržitelný model kombinace komunitního centra (spolková činnost) a nízkoprahového centra (odborná práce s dětmi) - např. 2x týdně.

K dalšímu jednání:

<u>Kdo</u>	<u>Námět</u>	<u>Rozsah/kapacita</u>
Město Jihlava	Bydlení – sociální bydlení, azylové byty, ...	-
Realizační tým	Provéřit kapacitu terénních pracovníků pro CS rodiny s dětmi (rodinné zázemí, distat.výuka)	-
Realizační tým	Provéřit variantu sloučení jihlavských nízkoprahových center	-

Další schůzka:

8.6.2021

Zapsala: Ing. Zuzana Pátková